

Přátelské setkání u příležitosti životního jubilea významných osobností české filosofie a logiky 23. 3. 2000

Dámy a pánové,

vážím si příležitosti, že mohu zahájit přátelské setkání příznivců katedry filosofie a dnešních oslavenců. Protože těch, kteří přijeli a přišli je mnoho, upouštím od formálního výčtu jmen a vítám vás všechny „jen“ prostřednictvím vedoucích jednotlivých delegací: dr. Milana Mráze, ředitele Filosofického ústavu AV ČR, vedoucího pražské delegace, která je složena ze zástupců Filosofického ústavu AV ČR a redakce Filosofického a Sociologického časopisu, prof. Jana Štěpána, proděkana Filosofické fakulty UP v Olomouci, který tvoří sám delegaci katedry filozofie FF UP, dr. Milana Valacha, vedoucího delegace katedry filosofie a občanské výchovy Pedagogické fakulty MU v Brně.

Našimi oslavenci jsou dlouholetí učitelé katedry filosofie: prof. Jiří Cetl, doc. Jiří Gabriel, doc. Karel Hlavoň, prof. Pavel Materna. Významného životního jubilea se v tomto roce dožívá také prof. Petr Horák, člen naší katedry a šéfredaktor Filosofického časopisu, který větší část svého života působil na Filosofickém ústavu AV v Praze.

Naše setkání je současně vzpomínkou na nedožití 70. narozeniny prof. Lubomíra Nového.

Obsahově je naše setkání pojato tak, že vedle roviny pocty a oslavy individuální zahrnuje i rovinu oborovou – připomenutí zakladatelského období katedry dějin filosofie a logiky a katedry filosofie a metodologie věd na Filosofické fakultě brněnské univerzity v poválečném Československu.

Téměř všichni, kteří dnes v Brně v oboru filosofie působíme, jsme žáky našich jubilantů. Hluboce si jich vážíme a hlásíme se k jejich podílu na našich filosofických i lidských životních postojích. Smím-li to říci ještě přesněji, a jistě nejen sám za sebe, pro nás, absolventy oboru filosofie a později i blízké spolupracovníky našich jubilantů, nebylo studium a kolegiální spolupráce s nimi jen dobrou školou filosofickou, nýbrž i dobrou školou života. Byla to jedinečná škola spolupráce a přátelských mezilidských vztahů. Považujeme ji za vysokou hodnotu v dnešním axiologicky chaotickém světě a snažíme se na této katedře v podobné tradici pokračovat.

Snad budu mluvit za většinu svých kolegů z katedry filosofie, když nyní řeknu, že jména našich jubilantů se pro většinu z nás stala vyhraněnými filosofickými pojmy, symboly celoživotní filosofické orientace:

Jméno Jiří Cetl je pro mě *synonymem dějin filosofie*. I když se Jiří Cetl výzkumně i didakticky zabýval také jinými problémy – antropologií, estetikou, krásnou literaturou – dějiný filosofie vůbec nikdy neopustil.

Jméno Jiří Gabriel je *synonymem dějin filosofie české*. Také on se zabýval řadou jiných otázek: logikou, filosofií náboženství, dějinami filosofie světové. Jiří Gabriel je také rozený redaktor a editor, obětavý člověk, který pracuje pro jiné.

Jméno Karel Hlavoň je pro mě *synonymem etiky a dějin etiky*. Zabýval se sice dějinami německé klasické filosofie a filosofickými problémy náboženství, ale zůstal etikem. Když mu občas kamarádsky povím, že je našim největším žijícím etikem, potutelně se usmívá, asi nevěří této pokloně, a tak ho znovu ujišťuji, že to ani dnes nemyslím jako nadsázku.

Jméno Pavel Materna, to je *synonymum logiky v její nejlepší možné variantě*. Pavel Materna svoji zamilovanou logiku nikdy neopouštěl, a snad také proto proslul i jako autor vtipné polemiky publicistické a spolehlivý motor vyčerpávajících odborných diskusí.

Josef Šmajš